

ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ЛІКУВАЛЬНОЇ КОСМЕТИКИ АНТИСЕБОРЕЙНОЇ ДІЇ

Н.О.Ткаченко, В.О.Саніна

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна
tkachenkonat@bk.ru; vikulya.sanina.95@mail.ru

Себорейний дерматит волосяної частини голови – це вкрай специфічне захворювання, яке супроводжується порушенням роботи сальних залоз і веде до появи ряду характерних симптомів (свербіння, подразнення, почервоніння та лущення шкіри), збудником якого є гриби роду *Pityrosporum*, *P. ovale* (дріжджоподібні ліпофільні гриби). Згідно статистичних даних себорейний дерматит у дорослих зустрічається приблизно в 3-5% загального числа дорослого населення, що знаходиться у віковій категорії в межах 20-50 років. Лікування цієї дерматокосметичної патології повинно бути комплексним, з використанням етіологічних, патогенетичних та симптоматичних засобів, як загальним так і місцевим.

Метою роботи є вивчення асортименту засобів (ліків та лікувальної косметики), необхідних для місцевого й системного застосування, а також засобів корегуючої дії з подальшим обґрунтуванням розробки нових лікарських форм вітчизняного виробництва.

Сучасний арсенал засобів для лікування себорейного дерматиту волосистої частини голови різняться не тільки за своєю вартістю, але і за складом. При їх виготовленні використовуються різні лікарські речовини, які мають антигрибкову, протизапальну і антисептичну властивість. До них відносяться:

- Цинку піритіон, який є одним з найбільш ефективних фунгіцидних (проти-грибкових) речовин.
- Кетоконазол, який представляє собою протигрибковий засіб для зовнішнього застосування. Він є похідним імідазолдіоксолану. .
- Ціклопірокс, що є похідним гідроксипіридона. Цей штучно синтезований протигрибковий агент має не тільки фунгіцидну, але і яскраво виражену протизапальну дію.
- Сульфід селену, який має фунгіцидні, антибактеріальні та цитостатичні властивості. Єдиним його недоліком є те, що його містять засоби використовують для миття фарбованого волосся з обережністю, оскільки вони можуть втратити колір під його впливом.
- Клімбазол, який активно пригнічує ріст грибків, усуває свербіж і заспокоює роздратовану шкіру. Засоби, що містять цю речовину, не варто використовувати вагітним жінкам.
- Октопірокс, що гальмує процес розвитку патогенних мікроорганізмів і уповільнює відлущування шкіри.

Крім вище вказаних речовин, також до складу анти себорейних шампунів можуть входити й інші компоненти: кератолітики, що викликають швидке відлущування відмерлих клітин шкіри; цитостатичні агенти, які гальмують розвиток патогенних клітин; саліцилову кислоту, яка активно видаляє відмерлі клітини епідермісу; дьоготь, який ефективний у відношенні різних грибків і пара-

зитів; натуральні фітокомпоненти, які не тільки надають протизапальну дію, але і покращують стан волосся.

Попередній маркетинговий аналіз показав зростання інтересу споживачів до лікувальної косметики, на основі *октопіроксу (піроктон оламін)*. Дана речовина володіє бактериостатичними і фунгіцидними властивостями, особливо ефективна проти дріжджоподібних ліпофільних грибів *Pityrosporum ovale (Malassezia furfur)*, з надмірним зростанням яких пов'язана лупа та інші лущення голови. Використовується в прозорих і непрозорих шампунях проти лупи. Сьогодні лікарі-дерматологи все частіше призначають хворим з даною патологією у комплексній терапії лікувальну косметику до складу якої входить саме октопірокс. Така лікувальна косметика є багатьох аптеках і характеризується значним асортиментом іноземного виробництва. Так у складі французької косметики «Uriage» («Урьяж») існує серія D.S. Серед топічних препаратів даної серії зазначимо лікувально-косметичні засоби D.S. Emulsion і D.S. Cleansing gel, які завдяки своєму унікальному складу, текстурі і зручності застосування є одними з найбільш перспективних засобів при лікуванні даної патології. Їх унікальність полягає в тому, що вони призначені для лікування як гладкої шкіри, так і шкіри волосистої частини голови. До невід'ємних переваг D. S. Emulsion відноситься можливість їх застосування у дітей, що свідчить про високу системну безпеку препаратів.

Наступною з найбільш ефективних лікувально-косметичних ліній, що створені за останніми науковими досягненнями, є гамма засобів *Hyseac (Ісеак) Uriage (Франція)*. Продукція призначається для лікувального догляду за запальною жирною і комбінованою шкірою. Лікувальні засоби *Hyseac* представлені очищуючим гелем, очищуючим лосьйоном, відлущувальною маскою-гоммаж, матуючим засобом, протизапальним засобом для догляду *Ісеак А. І.*, засобом для відновлення і заспокійливого догляду і двома сонцезахисними емульсіями з SPF30 і SPF50, які добре відомі і є обов'язковими компонентами терапевтичних маршрутів пацієнтів з себореїним дерматитом різного віку.

Серед шампунів до складу яких входить октопірокс, широко застосовують шампунь *Dercos Shampooing Dermatologique Antipelliculaire (Франція, Vichy)*, *Crisan (Німеччина, Wella)*, *Bonacure Effective Formula (Німеччина, Schwarzkof Professional)*, *Seborin (Німеччина, Schwarzkof & Henkel Cosmetics)*.

На жаль, серед антисеборейних шампунів на основі октопіроксу, відсутня продукція вітчизняного виробництва, що дає науковцям підстави для створення нових вітчизняних лікарських форм, як перспективний напрямок для подальших досліджень.